

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 10C/548/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812206863
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marian Tengely
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2015:7812206863.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Marián Tengely, v právnej veci žalobkyne H. Q., V. XX.XX.XXXX, P. I. XXXX/X, I. T., právne zastúpenej advokátom JUDr. Ladislavom Csákóom, so sídlom Hviezdoslavova 4, Rožňava proti žalovanému D. P., V. XX.XX.XXXX, P. I. XXX, o zaplatenie 1161,97 € istiny s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu žalobkyne **z a m i e t a .**

N e p r i z n á v a žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zaplatenia sumy 663,88 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 01.07.2010 do zaplatenia od žalovaného. Zároveň sa žalobkyňa v konaní 10C/573/2012 domáhala zaplatenia sumy 1.659,70 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 01.07.2010 do zaplatenia od žalovaného. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že žalovanému, ktorý je jej bývalý zať, poskytla v roku 2007 sumu 663,88 € na nákup strojného zariadenia a sumu 1.659,70 € na nákup motorového vozidla. Od toho času uplynula už neprimerane dlhá doba, no žalovaný jej požičané peniaze doposiaľ stále nevrátil.

V oboch prípadoch vydal súd platobné rozkazy, proti ktorým však podal žalovaný odpor, kde uviedol, že vznáša námietku premlčania, ako aj to, že žaloba žalobkyne nie je dostatočne odôvodnená, nakoľko on nikdy nevykonával žiadnu činnosť v autodielni, preto nepotreboval peniaze na strojné zariadenie do autodielne. Poprel, že by mu žalobkyňa požičala sumu 1.659,70 € ako aj sumu 663,88 €.

Keďže sa v oboch prípadoch jedná o rovnakých účastníkov ako aj o peňažné plnenie, súd obe konania podľa § 112 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov spojil na spoločné konanie pod sp. zn. 10C/548/2012.

Súd rozsudkom 10C/548/2012-42 zo dňa 11.01.2013 zaviazal žalovaného uhradiť žalobkyni 1161,79 € istiny s 9,00 % ročným úrokom z omeškania od 01.07.2012 do zaplatenia, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Voči rozsudku, čo do zamietavej časti, podala odvolanie žalobkyňa, čo bolo predmetom odvolacieho konania a preto rozsudok vo vyhovujúcej časti nadobudol právoplatnosť 28.02.2013.

Krajský súd v Košiciach uznesením 5Co/134/2013-68 zo dňa 29.10.2013 zrušil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu I. stupňa na ďalšie konanie. Z uznesenia vyplýva, že rozsudok nemá náležitosti v zmysle § 157 ods. 2

Občianskeho súdneho poriadku a preto bol nepreskúmateľný. Uložil súdu I. stupňa opätovne rozhodnúť vo veci, pričom sa má vyrovnať s tvrdeniami uvedenými v odvolaní a rozhodnutie odôvodniť tak, aby bolo preskúmateľné. Po zrušení veci súd opätovne vypočul účastníkov, pričom títo zotrvali na svojich tvrdeniach a nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania.

Súd rozsudkom 10C/548/2012-77 zo dňa 17.03.2014 opätovne vo veci rozhodol tak, že žalobu žalobkyne zamietol a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania. Dôvodom na zamietnutie žaloby bola skutočnosť, že žalovaný vzniesol námietku premlčania a súd dospel k záveru, že právo žalobkyne na zaplatenie sumy 1161,79 € s 9 % ročným úrokom z omeškania od 01.07.2012 do zaplatenia je premlčané.

Žalobkyňa voči rozsudku podala odvolanie a Krajský súd v Košiciach uznesením 5Co/598/2014-95 zo dňa 13.08.2015 zrušil rozsudok v znení opravného uznesenia a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva, že súd v rozsudku 10C/548/2012-42 z 11.01.2013, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyňi 1.161,79 € istiny s príslušenstvom uviedol, že žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky žalobkyne a - citujúc znenie § 563 Občianskeho zákonníka - urobil záver, že z dokazovania vyplynulo, že zmluva o pôžičke nemá stanovený termín vrátenia finančných prostriedkov a z toho vyplýva, že ani nezačala plynúť premlčacia doba dňom požičania dlžnej sumy, že premlčacia doba začala plynúť najskôr od 01.07.2012, nakoľko žalobkyňa vyzvala žalovaného listom z 18.06.2012 na vrátenie požičaných súm, okrem iných, použitých na kúpu strojného zariadenia a na kúpu automobilu, termín vrátenia bol určený do 30.06.2012 a keďže žaloba vo veci bola podaná 18.07.2012, nedošlo k premlčaniu nároku žalobkyne, nakoľko neuplynula premlčacia doba ustanovená v § 101 Občianskeho zákonníka. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa však súd ani len slovom nezmenil o tom, čo ho viedlo k zmene právneho názoru na začiatok plynutia premlčacej doby, napadnutý rozsudok tak nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a zásadám súdnej praxe, preto je nepreskúmateľný a tak musel byť zrušený a vec musela byť vrátená súdu na ďalšie konanie. Uložil súdu I. stupňa znova rozhodnúť, pričom ak opätovne dospeje k názoru, že nárok žalobkyne je premlčaný, podrobne odôvodniť, z akého dôvodu zmenil svoj právny názor na začiatok plynutia premlčacej lehoty, z ktorého vychádzal v rozsudku 10C/548/2012-42 z 11.01.2013, tak, aby jeho rozhodnutie bolo preskúmateľné a presvedčivé. Zároveň vo veci uložil rozhodnúť aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Po zrušení veci na nariadenom pojednávaní účastníci zotrvali na všetkých svojich tvrdeniach a nemali ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Žalobkyňa si uplatnila náhradu trov a žalovaný si trovy konania neuplatnil.

Z doteraz vykonaného dokazovania vyplynulo nasledovné:

Žalobkyňa vo vyjadrení k odporu uviedla, že žalovaný sa len snaží vyhnúť svojej povinnosti vrátiť jej požičané peniaze. Pokiaľ namietol, že mu žiadne peniaze nepožičala, je zvláštne, že sa domáha uvedenia času a miesta, ako aj okolností poskytnutia pôžičky. Peniaze požičala žalovanému u seba doma v byte, pričom žalovaný uviedol, že toľko peňazí naraz ešte nemal ani v ruke. O tejto skutočnosti mala vedomosť aj bývalá manželka žalovaného, dcéra žalobkyne D. P.. Žalovaný nijako nepoprel, že by si peniaze od žalobkyne požičal. K vznesenej námietke premlčania žalobkyňa uviedla, že z hľadiska jej začatia nie je dôležitý čas poskytnutia pôžičky, ale čas, kedy sa pôžička mala vrátiť. V posudzovanej veci pri poskytnutí pôžičky nebol dohodnutý čas jej vrátenia, vzhľadom na príbuzenský pomer účastníkov a doba vrátenia bola dohodnutá tak, že až budú mať peniaze, tak vrátia. Žalovaný bol vyzvaný výzvou zo dňa 18.06.2012 na vrátenie požičanej sumy do 30.06.2012. Keďže tak neurobil, dňom 01.07.2012 sa dostal do omeškania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, výsluchom svedkyne D. P., výsluchom svedkyne R.. F. D., svedka D. P. T., listinným dôkazom - Oznámením o zostatku poisťnej zmluvy č. 03900022184, osvedčením o evidencii vozidla I.-XXXAY, pričom zistil nasledovné:

Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že žalovaný chcel podnikáť, ale nemal peniaze. Potreboval kúpiť prístroj, ktorý stál 1.327,76 € (40.000,00 Sk). Žalobkyňa mu požičala na tento účel sumu 663,88 € (20.000,00 Sk). Celé to prebehlo tak, že ona peniaze nemala, preto požiadala Allianz - Slovenskú

poisťovňu, a.s. o finančné prostriedky, ako čiastočné odkúpenie jej poisťky. Peniaze vo výške 663,88 € (20.000,00 Sk) prišli asi o dva týždne. Vtedy dala peniaze žalovanému a dohodli sa tak, že keď bude mať tak jej vráti. Nevie na aký prístroj potreboval peniaze, ona ho sama nevidela, videla ho jej dcéra a otec žalovaného. Skôr peniaze nežiadala späť, lebo vedela, že peniaze nemá. Teraz sa stará o jeho bývalú manželku a jej syna a má len jeden dôchodok, ktorý ide hlavne na nájomné a lieky, pričom žalovaný posielala len 100,00 € na syna.

Žalobkyňa v odvolaní namietala tú skutočnosť, že súd za dlžníkov považoval žalovaného a jeho bývalú manželku, pričom peniaze žalobkyňa požičala len žalovanému. Keď by sa jednalo aj o solidárny záväzok, z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí by boli oprávnení obaja manželia spoločne a nerozdielne. Preto by bol veriteľ oprávnený požadovať dlh od hociktorého z nich. Nesúhlasila s odôvodnením rozsudku v časti nepriznania žalovanej sumy, ktorá mala byť v rozpore s dobrými mravmi.

Žalovaný vo svojej výpovedi uviedol, že trvá na podanom odpore. Nič si nepožičal, nikdy nepodnikal, vždy mal pracovný pomer. Nevie prečo zrazu žalobkyňa od neho pýta tieto peniaze, asi preto, že sa z jej dcérou rozviedol. Ešte aj jeho syna nahuckali proti nemu. Jeho manželka odišla s tým, že ide na tri dni a už sa nevrátila. Syn má 7 rokov, pričom mal problém ho aj vidieť, lebo mu ho nechceli ukázať. Trval na zamietnutí žaloby z dôvodu vznesenej námietky premlčania, pričom odvolanie voči rozsudku zo dňa 11.01.2013 nepodal preto, že sa už nechcel ďalej súdiť. Nesúhlasil však so zaplatením ďalšej sumy.

Pri konfrontácii žalobkyne so žalovaným tento sa od začiatku mal problém pozerat' žalobkyni do očí, pričom trval na tom, že tá mu žiadne peniaze nepožičala. Žalobkyňa uviedla, že mu peniaze dala u seba doma v obývačke za prítomnosti svojej dcéry.

Svedkyňa D. P., dcéra žalobkyne uviedla, že jej matka požičala žalovanému asi 3.000,00 € dokopy. Raz mu požičala na prístroj sumu 663,88 € (20.000,00 Sk), potom na auto sumu 1.659,70 € (50.000,00 Sk), ešte na renováciu kúpeľne sumu 331,94 € (10.000,00 Sk) a na vyhotovenie parkiet sumu vo výške 165,97 € (5.000,00 Sk). Svedkyňa žalovanému prispela na auto sumou 331,94 € (10.000,00 Sk). K obdobiu poskytnutia finančných prostriedkov uviedla, že to bolo asi v roku 2007, prebiehalo to vždy tak, že prišli žalobkyňu navštíviť a táto im dala peniaze. Požičala ich aj svedkyni aj žalovanému, ale dala im ich iba do pôžičky, s tým, že keď budú mať tak jej vrátia. Peniaze na prístroj potreboval len žalovaný, ktorý chcel začať podnikat', ona sama žiadny prístroj nepotrebovala. Ten prístroj bol v garáži, pričom ona nevedela o aký prístroj sa jedná, bol veľký asi cca 50 x 50 cm a skladal sa z dvoch častí. Čo sa týka pôžičky na auto, tak peniaze dostal žalovaný v obývačke u žalobkyne, pričom svedkyňa mu doložila 331,94 € (10.000,00 Sk) a časť dal aj zo svojich peňazí. Následne sa sám pobral do Prešova pre vozidlo aj s kamarátom, svedkyňu tam nevolal, stále disponoval peniazmi sám. K pôžičke došlo tak, že sa v rodine rozprávali, že by bolo treba nové auto, ale so žalovaným peniaze nemali, tak žalobkyňa povedala, že im požičia. Ohľadom ich vrátenia sa nikdy nerozprávali, že kedy ich treba vrátiť. Žalobkyňa stále povedala, že ich vrátia keď budú mať. Zakúpené vozidlo sa používalo pre rodinu a jednalo sa o Škodu Octavia.

Žalovaný aj v konfrontácii so svedkyňou poprel, že by mu žalobkyňa dala nejaké peniaze. Uviedol, že jediné peniaze na nákup auta vo výške 331,94 € (10.000,00 Sk) mu dala svedkyňa, ktoré mala z poisťky. Auto potom v Prešove kúpil tak, že zaplatil 50 % z ceny asi 2.954,26 € (89.000,00 Sk) a zvyšok splácali na leasing po 102,90 € (3.100,00 Sk) mesačne tri roky.

Svedkyňa k prístroju, ktorý mal žalovaný zakúpiť uviedla, že tento kúpil žalovaný od ich bývalého suseda v I.. Aj bývalý svokor, keď prišiel do garáže, tak sa prekvapil, aký je tam prístroj, že koľko to muselo stáť.

Svedkyňa R.. F. D. vo výpovedi uviedla, že pri finančných pôžičkách nikdy osobne nebola prítomná, vie o tom len preto, že jej to povedala žalobkyňa. Vedela, že žalobkyňa požičala žalovanému 663,88 € (20.000,00 Sk) na prístroj, a 1.659,70 € (50.000,00 Sk) na auto. Peniaze žalobkyňa získala od poisťovne, keďže sa ťažko sama pohybuje, tak ju tam svedkyňa zaviezla. Bolo to buď v roku 2006 alebo 2007, pričom žalobkyňa mala peniaze v poisťovni, ktoré získala z odpredaja domu po svojej matke, stále keď potrebovala peniaze, musela ísť do poisťovne a požiadať o odkúpenie, pričom svedkyňa ju tam zaviezla. Žalobkyňa jej však hneď nepovedala, že načo tie peniaze potrebuje, napr. o aute sa dozvedela, až keď bolo kúpené, teda s nejakým časovým odstupom. Žalobkyňa jej povedala, že peniaze dala žalovanému na ruku, on že pritom uviedol, že toľko peňazí ešte v rukách nedržal, s tým že mu ich požičala, že to má aj vrátiť, to jej povedala žalobkyňa.

Svedok D. P. T., uviedol, že býval spolu so žalovaným a jeho bývalou manželkou v jednom dome, ale v oddelených domácnostiach. Ohľadom prístroja uviedol, že on taký prístroj nevidel, že on mal len svoj prístroj na zváranie CO2. K tvrdeniam žalobkyne uviedol, že tieto nie sú pravdivé, nevedel o žiadnej pôžičke zo strany žalobkyne. Žalovaný uviedol, že svedok má Y. A..

Z oznámenia o zostatku poisťnej zmluvy č. 03900022184 zo dňa 06.08.2007 vyplýva, že žalobkyni bol na základe jej žiadosti poukázaný čiastočný odkup z poisťnej zmluvy vo výške 663,88 € (20.000,00 Sk) a zostatková hodnota poistenia žalobkyne bola ku dňu 20.7.2007 vo výške 2775,54 € (83.616 Sk).

Zo žiadanky o čiastočný odkup poisťnej zmluvy vo výške 50.000 Sk zo dňa 23.4.2007 vyplýva, že žalobkyňa požiadala poisťovňu Allianz, pobočka Rimavská Sobota o poukávanie sumy 50.000 Sk.

Z Osvedčenia o evidencii vozidla EČV I.-XXXAY vyplýva, že dátum evidencie vozidla bol ku dňu 04.09.1997, pričom zápis na žalovaného bol dňa 25.07.2007.

Vykonaným dokazovaním súd zistil, že medzi účastníkmi došlo k uzatvoreniu ústnej zmluvy o pôžičke. Táto skutočnosť vyplýva z výpovedí tak žalobkyne, svedkyne D. P., nepriamo z výpovede svedkyne R.. F. D., ako aj z listinného dôkazu o odkupe finančných prostriedkov z poisťnej zmluvy a zo žiadanky o odkup časti poisťnej zmluvy. Súd mal za preukázané, že v rozhodnom období žalobkyňa získala finančné prostriedky odkupom zo svojej poisťnej zmluvy, ktoré požičala žalovanému ako aj svojej dcére (vtedajšej manželke žalovaného), jednak na kúpu motorového vozidla, ktoré bolo v rozhodnom čase zaevidované na meno žalovaného, ako aj na prístroj pre žalovaného, ktorého existenciu však v konaní nebolo možné preukázať. Z výpovede svedkyne D. P. vyplynulo, že žalobkyňa im požičiavala peniaze stále, keď im bolo treba tak, že im požičiavala obom ako manželom. Súd preto považoval pôžičku za poskytnutú obom manželom, ktorá v tom čase tvorila súčasť bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

Podľa ustanovenia § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť uviesť dôkaz na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. V prejednávanej veci bolo povinnosťou žalobkyne preukázať, že došlo k zmluve o pôžičke peňazí pre žalovaného a povinnosťou žalovaného bolo preukázať splnenie dlhu, resp. preukázať iný spôsob zániku dlhu. Z vykonaného dokazovania, ako je uvedené vyššie, súd mal za preukázané, že žalobkyňa poskytla žalovanému ako aj jeho bývalej manželke pôžičku na kúpu prístroja a pôžičku na kúpu auta a žalovaný v konaní nepreukázal, že by pôžičku vrátil.

Podľa ustanovenia § 657 Zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov prenecháva zmluvou o pôžičke veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Predmetom tohto konania bolo zaplatenie sumy 1161,79 € s 9,00 % ročným úrokom z omeškania od 1.7.2012 do zaplatenia ako druhá polovica požičanej sumy.

Žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky žalobkyne.

Podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, ak nie je čas splnenia dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Z dokazovania vyplynulo, že zmluva o pôžičke nemá stanovený termín vrátenia finančných prostriedkov. Vyplyva to zo samotného tvrdenia žalobkyne ako aj vypočutých svedkov, pričom samotný žalovaný popieral vznik zmluvy o pôžičke. Žalobkyňa už v žalobe v bode II. odkazuje na ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka a uvedené ustanovenie je uvedené aj v jej Pokuse o zmier zo dňa 18.06.2012, kde určila lehotu plnenia do 30.06.2012.

Vyššie citované ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka sa týka prípadov, keď čas splnenia nebol určený žiadnym z uvedených spôsobov. Právo určiť čas plnenia má podľa tohto ustanovenia veriteľ. Ak čas splnenia nebol dohodnutý a nebol daný ani na voľbu dlžníka, veriteľ môže kedykoľvek, hoci aj na druhý deň po uzavretí zmluvy vyzvať dlžníka, aby plnil. Dlžník je povinný predmet záväzku splniť nasledujúci deň po obdržaní výzvy, ak nie je určený iný deň vo výzve. Veriteľ musí uplatniť svoje právo na plnenie najneskôr do uplynutia premlčacej doby. V opačnom prípade sa vystavuje nebezpečenstvu, že jeho právo sa premlčí a dlžník môže vzniesť námietku premlčania.

Žalobkyňa v konaní neuviedla konkrétny dátum požičania peňazí, len uviedla rok 2007 a peniaze mala poskytnúť asi dva týždne po tom, ako dostala plnenie od poisťovne. Z listu Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. vyplýva, že po výplate odkupu bol zostatok poistenia ku dňu 20.7.2007 vo výške 83.616,-- Sk. Z ďalšieho dokladu a to žiadanky o odkup poistného vo výške 50.000,-- Sk vyplýva, že tento bol žiadaný 23.4.2007. Z uvedených časových údajov možno uzavrieť, že k požičaniu žalovanej sumy došlo najneskôr v období mesiaca august 2007. Premlčacia doba preto začala plynúť po vyplatení peňazí, teda počnúc septembrom 2007 a skončila v septembri 2010. Žaloba na plnenie bola podaná 18.7.2012.

Keďže sa žalovaný dovolal premlčania nároku žalobkyne, ktorý bol predmetom tohto konania, bolo potrebné žalobu žalobkyne zamietnuť.

Podľa § 100 ods. 1-3 Občianskeho zákonníka:

(1) Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

(2) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

(3) Nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že premlčanie je uplynutie času (premlčacej doby) ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo. Povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania má za následok zánik nároku a teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo súdnym rozhodnutím nemožno priznať. V prejednávanej veci teda nezačala plynúť premlčacia lehota od výzvy žalobkyne na plnenie, teda od 1.7.2012, ale začala plynúť premlčacia lehota od poskytnutia finančných prostriedkov, keďže nebola dohodnutá doba vrátenia požičanej sumy, ako je to uvedené v § 563 Občianskeho zákonníka. Keďže do podania žaloby uplynula dlhšia doba ako tri roky, právo žalobkyne sa premlčalo a tohto premlčania sa dovolal žalovaný a preto bolo potrebné žalobu zamietnuť.

Súd v rozsudku 10C/548/2012-42 zo dňa 11.01.2013 dospel k záveru, že došlo k poskytnutiu pôžičky a zaviazal žalovaného zaplatiť polovičnú sumu tejto pôžičky žalobkyne, pričom už pred vydaním tohto rozsudku žalovaný pri svojom prvom úkone a to odpore voči platobnému rozkazu zo dňa 10.09.2012 vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Súd v tomto rozsudku pri posúdení námietky premlčania konštatoval, že nedošlo k premlčaniu, nakoľko do podania žaloby neuplynula premlčacia doba z dôvodu, že žalovanému bol určený termín vrátenia pôžičky do 30.06.2012 a žaloba bola podaná 18.07.2012.

Súd vo vyššie citovanom rozsudku nesprávne posúdil začiatok plynutia premlčacej doby a preto z dôvodu premlčania žalobu nezamietol.

Pri ďalšom rozhodovaní vo veci súd rozsudkom 10C/548/2012-77 zo dňa 17.03.2014 žalobu zamietol a to z dôvodu, že žalovaný sa dovolal premlčania a nárok žalobkyne bol premlčaný a preto ho nepriznal. Súd v uvedenom rozsudku zmenil právne posúdenie tejto veci, nakoľko s prihliadnutím na ustanovenie

§ 101 a § 563 Občianskeho zákonníka a judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Českej republiky začiatok plynutia premlčacej doby posúdil od nasledujúceho dňa po poskytnutí pôžičky.

Odvolací súd zrušil rozsudok z dôvodu, že nezodpovedal požiadavkám vyplývajúcim z § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a preto bol nepreskúmateľný. Keďže účastníci už nenavrhlí vykonanie žiadneho dokazovania, súd vo veci opätovne rozhodol a rozsudok v súlade s § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku riadne odôvodnil.

Pri rozhodovaní o veci súd zmenil právne posúdenie začiatku plynutia premlčacej doby, nakoľko pri prvom rozsudku túto skutočnosť nesprávne vyhodnotil a pri druhom rozsudku opravil svoje pochybenie. Preto bol rozdiel v odôvodnení týchto rozsudkov. Súd preto v tomto rozsudku (tretí v poradí) doplnil odôvodnenie tak, aby bolo preskúmateľné a presvedčivé.

Z dokazovania vyplýva, že došlo k uzavretiu pôžičky medzi žalobkyňou a žalovaným, avšak nebola určená doba splatnosti tejto pôžičky. Tiež nebolo preukázané, že čas plnenia by bol daný na vôľu dlžníka podľa § 564 Občianskeho zákonníka.

Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka upravuje nie len dĺžku všeobecnej premlčacej doby, ale aj jej začiatok, ktorý je spájaný s okamihom, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz - akonáhle vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu - actio nata. Tento deň je začiatkom plynutia premlčacej doby. Ak nebola splatnosť dlhu dohodnutá, ustanovená právnym predpisom alebo určená v rozhodnutí, možno o splnenie dlhu požiadať dlžníka kedykoľvek. Dlžník je povinný plniť dlh prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal. Prvá objektívna možnosť vykonania práva je teda daná okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. Rozhodný deň pre začiatok plynutia premlčacej doby je deň, ktorý nasleduje po vzniku právneho vzťahu dohodnutého na neurčitú dobu. Pre začiatok premlčacej doby pri práve s časovo neobmedzeného právneho vzťahu je rozhodujúci deň nasledujúci po dni, keď došlo k vzniku právneho vzťahu a nie deň, keď došlo k splatnosti dlhu. Na tomto právnom názore je založené rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod R 28/84, ako aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky č. 33Odo/918/2006, 33Odo/846/2006, 33Odo/665/2002, 28Cdo/566/2004, 28Cdo/111/2005, 28Cdo/2645/2006 a 33Odo/1174/2005, voči ktorému bola podaná ústavná sťažnosť, ktorá bola odmietnutá rozhodnutím IIIUS/334/06 zo dňa 20.07.2006.

Cieľom právnej úpravy premlčania je nabádať veriteľov pod sankciou vykonávať svoje práva včas. Právo na plnenie zo zmluvy o pôžičke sa premlčí vo všeobecnej trojročnej dobe a začiatok jej plynutia je spájaný s okamihom, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Ak teda nebola splatnosť dlhu dohodnutá, ustanovená právnym predpisom, alebo určená v rozhodnutí, možno o splnenie dlhu požiadať kedykoľvek. Ak môže veriteľ vyvolať splatnosť dlhu, potom môže svoje právo aj vykonať. Prvá objektívna možnosť vykonania práva je teda daná okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. Jedná sa o deň, ktorý nasleduje po vzniku právneho vzťahu dohodnutého na neurčitú dobu.

Ak teda žalobkyňa požičala finančné prostriedky žalovanému bez toho, aby sa dohodla na dobe, dokedy jej ich má žalovaný vrátiť, mohla v súlade s ustanovením § 563 Občianskeho zákonníka požiadať žalovaného už nasledujúci deň o vrátenie pôžičky. Preto jej začala plynúť premlčacia doba nasledujúci deň po požičaní peňazí a uplynula po troch rokoch. Keďže v konaní sa žalovaný dovolal premlčania, nebolo možné žalobkyňi právo na vrátenie finančných prostriedkov z titulu pôžičky priznať.

Pri inom výklade začiatku plynutia premlčacej doby a to až odo dňa splatnosti, ktorý určila žalobkyňa a nie od vzniku právneho vzťahu, by došlo k neprípustnému posunutiu začiatku plynutia premlčacej doby prakticky na neobmedzenú dobu, čo by bolo v rozpore s účelom inštitútu premlčania.

Z vyššie uvedených dôvodov preto súd opätovne žalobu žalobkyne zamietol, nakoľko jej nárok bol premlčaný.

Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Obaja účastníci mali v konaní rovnaký úspech aj neúspech a preto súd nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania. Žalobkyňa si spolu uplatnila sumu 2323,58 € v oboch spojených veciach,

príčom súd vyhovel žalobe žalobkyne vo výške 1161,79 €, čo predstavuje 50 % úspechu žalobkyne a 50 % úspechu žalovaného.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.